Eğitime Giriş

Prof. Dr. Mehmet ŞİŞMAN

18. Baskı

PEGEM AKADEMİ

Prof. Dr. Mehmet ŞİŞMAN

EĞİTİME GİRİŞ

ISBN 978-605-241-409-5
DOI 10.14527/9786052414095

Kitap içeriğinin tüm sorumluluğu yazarlarına aittir.

© 2018, PEGEM AKADEMİ

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Pegem Akademi Yay. Eğt. Dan. Hizm. Tic. AŞ.ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik, kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır. Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında yayınevimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almamasını diliyoruz.

Pegem Akademi Yayıncılık, 1998 yılından bugüne uluslararası düzeyde düzenli faaliyet yürüten **uluslararası akademik bir yayınevi**dir. Yayımladığı kitaplar; Yükseköğretim Kurulunca tanınan yükseköğretim kurumlarının kataloglarında yer almaktadır. Dünyadaki en büyük çevrimiçi kamu erişim kataloğu olan **WorldCat** ve ayrıca Türkiye'de kurulan **Turcademy.com** ve **Pegemindeks.net** tarafından yayınları taranmaktadır, indekslenmektedir. Aynı alanda farklı yazarlara ait 1000'in üzerinde yayını bulunmaktadır. Pegem Akademi Yayınları ile ilgili detaylı bilgilere http://pegem.net adresinden ulaşılabilmektedir.

1. Baskı: Ağustos 2006, Ankara
18. Baskı: Eylül 2018, Ankara

Yayın-Proje: I. Tual Şekercigil
Dizgi-Grafik Tasarım: Gönül Aslan
Kapak Tasarımı: Pegem Akademi

Salmat Basım Yayıncılık Ambalaj Sanayi Tic. Ltd. Şti.
Büyük Sanayi 1. Cadde 95/1 İskitler/ANKARA
Tel: 0312-3411020 Faks: 0312-3413050

Yayıncı Sertifika No: 36306
Matbaa Sertifika No: 26062

İletişim

Karanfil 2 Sokak No: 45 Kızılay / ANKARA
Yayınevi: 0312 430 67 50 - 430 67 51
Yayınevi Belgeç: 0312 435 44 60
Dağıtım: 0312 434 54 24 - 434 54 08
Dağıtım Belgeç: 0312 431 37 38
Hazırlık Kursları: 0312 419 05 60
İnternet: www.pegem.net
E-ileti: pegem@pegem.net

Bu kitabı, geleceğin idealist öğretmen adaylarına ithaf ediyorum.

Prof. Dr. Mehmet ŞİŞMAN

İlkokul, ortaokul ve lise eğitimini Eskişehir'de tamamladıktan sonra 1976 yılında Atatürk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünden mezun oldu. 1976–1986 yılları arasında Milli Eğitim Bakanlığına bağlı çeşitli eğitim kurumlarında on yıl öğretmenlik yaptı. Eğitim Yönetimi, Teftişi, Planlaması ve Ekonomisi Anabilim Dalında, 1986 yılında Anadolu Üniversitesinde yüksek lisansını; 1993 yılında Hacettepe Üniversitesinde doktorasını tamamladı. Aynı anabilim dalında 1997'de doçent, 2003 yılında profesör oldu.

1986–1995 yılları arasında Anadolu Üniversitesinde görev yapan yazar, 1995 yılında Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümüne atandı. Eğitim Fakültesinin kuruluş çalışmalarını yürüttü ve 1998 yılında Eğitim Fakültesine atandı. 2003–2005 yılları arasında Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesinde öğretim üyesi olarak görev yapan yazar, dönüşte tekrar Eskişehir Osmangazi Üniveritesinde görevine devam etti. Mart 2012 tarihinden itibaren YÖK Yürütme Kurulu Üyeliğine seçildiğinden Eskişehir Osmangazi Üniversitesinden ayrılmış olup halen YÖK Yürütme Kurulu Üyesi olarak görevine devam etmektedir.

Yazarın, Örgüt Kültürü, Örgütler ve Kültürler, Öğretim Liderliği, Eğitimde Mükemmellik Arayışı, Türk Eğitim Sistemi ve Okul Yönetimi, kitaplarının yanında Eğitimde Toplam Kalite Yönetimi, Eğitim Planlaması ve Ekonomisi, Eğitim ve Okul Yöneticiliği El Kitabı, Bir İnsan Olarak Okul Müdürü, Okul Törenleri adlı kitapların ortak yazarı, Eğitim Tarihi adlı kitabın editorü, Sınıf Yönetimi kitabının da editörleri arasında yer almaktadır. Yazarın eğitimle ilgili ulusal ve uluslararası çeşitli dergilerde yayımlanmış makaleleri, ulusal ve uluslararası düzeyde çeşitli bilimsel toplantı ve kongrelerde sunulmuş bildirileri bulunmaktadır.

ÖN SÖZ

Yükseköğretim Kurulu (YÖK) tarafından eğitim/eğitim bilimleri fakültelerinde ve öğretmen yetiştirme programlarında 1990'lı yılların ortasında gerçekleştirilen yeniden yapılanma çalışmaları sonucunda, 1998–1999 öğretim yılından itibaren hazırlanan eğitim programları uygulanmaya başlanmıştır. Daha sonra 2006 yılında bu programlar, tekrar gözden geçirilip yeniden düzenlenmiş, 2006–2007 öğretim yılından itibaren de uygulanmaya başlanmıştır. Daha önceki programlarda Öğretmenlik Mesleğine Giriş adı altında yer alan dersin adı, yeni düzenlemede Eğitim Bilimine Giriş olarak değiştirilmiştir. Öğretmen yetiştirme programlarında 2018 yılında yapılan güncelleme çalışmaları sonucunda ise söz konusu ders, Eğitime Giriş adı altında yer almış, ayrıca dersin içeriğinde de kısmi güncellemeler yapılmıştır.

Bu dersin amacı, öğretmen adaylarına eğitimin çeşitli yönlerini, eğitim sistemini ve öğretmenlik mesleğini kısaca tanıtmaktır. Dersin tanımında, eğitimin temel kavramları, amaçları ve işlevleri; bir öğrenme ortamı olarak okul ve sınıf; eğitimin diğer alanlarla ilişkileri, tarihi, sosyal, politik, hukuki, felsefi, psikolojik, ekonomik temelleri; eğitimde araştırma yöntemi, öğretmenlik mesleği, Türk eğitim sistemi, yirmi birinci yüzyılda eğitimde yeni yönelimler konuları yer almaktadır.

Bu kitabın hazırlanmasında konuların ayrıntısına girmeden eğitimin çeşitli yönleri, eğitim sistemi ve öğretmenlik mesleği, ana çizgileriyle tanıtılmaya çalışılmıştır. Bu kitabın içinde yer alan konular, sonraki dönemlerdeki bazı dersler kapsamında daha ayrıntıda ele alınacaktır. Kitabın yazımında olabildiğince anlaşılır bir dil kullanılmıştır. Her bölümün sonunda o bölümle ilgili çoğu Türkçe kaynaklardan oluşan bir kaynak listesi verilmiştir. İlgi duyan okuyucuların bu kaynakları inceleyerek konuları daha ayrıntılı olarak öğrenebileceği düşünülmüştür.

Kitabın bundan sonraki baskılarının, öğretim elemanlarından, öğrencilerden ve okuyuculardan gelecek yapıcı eleştiriler ve katkılar doğrultusunda daha elverişli hale gelebileceği düşünülmektedir. Kitabın bu baskısının düzenlenmesinde katkılarından dolayı Prof. Dr. Engin Karadağ ve Dr. Zeki Öğdem'e, Pegem Akademi takımına teşekkür eder, kitabın öğrencilere, öğretim elemanlarına ve okuyuculara yararlı olmasını dilerim.

Ankara 2018 Prof. Dr. Mehmet ŞİŞMAN

İÇİNDEKİLER

Ön Söz vii

1. BÖLÜM
EĞİTİMİN TEMEL KAVRAMLARI

Öğrenme Amaçları 1
Bölümün İçindekiler 1
İnsan ve Eğitim 3
Bir Hizmet Alanı ve Konusu Olarak Eğitim 4
Sosyalleşme ve Kültürlenme Süreci Olarak Eğitim 5
Bilim ya da Çalışma Alanı Olarak Eğitim 5
Eğitim Konuları ve Türleri 6
Eğitimle İlgili Bazı Kavramlar 6
Eğitimle İlgili Bazı Tanım ve Sınıflamalar 7
Sosyal Bir Kurum Olarak Eğitim ve Okul 9
Eğitim Programı 11
Öğrenme ve Öğretme 13
Öğrenme Teorileri 13
Öğretim Stratejileri 14
Öğretim Yöntemleri 15
Öğretim Teknikleri 17
Öğrenme Stratejileri 18
Tartışma ve Araştırma Soruları 18
Değerlendirme Soruları 19
Yararlanılan ve Yararlanılabilecek Kaynaklar 24

2. BÖLÜM
EĞİTİM VE OKULUN AMAÇ VE İŞLEVLERİ

Öğrenme Amaçları 25
Bölümün İçindekiler 25
Eğitimin Diğer Bilim Alanlarıyla İlişkisi 26
Eğitimin Temel Amaç ve İşlevleri 27
Okulun Temel Amaç ve İşlevleri 29
Eğitim ve Okulun Amaç ve İşleviyle İlgili Sınıflamalar 31
Eğitimin Bireysel Amaç ve İşlevleri 33

Eğitimin Sosyal-İnsani Amaç ve İşlevleri....33
Eğitimin Kültürel Amaç ve İşlevleri....34
Eğitimin Politik Amaç ve İşlevleri....34
Eğitimin Teknik-Ekonomik Amaç ve İşlevleri....35
Eğitimin Pedagojik Amaç ve İşlevleri....35
Eğitimin İşlevleri Açısından Bazı Okul Akımları....36
Tartışma ve Araştırma Soruları....38
Değerlendirme Soruları....39
Yararlanılan ve Yararlanılabilecek Kaynaklar....44

3. BÖLÜM

ÖĞRENME ORTAMI OLARAK OKUL VE SINIF

Öğrenme Amaçları....45
Bölümün İçindekiler....45
Okul ve Sınıfın Fiziksel Ortamı....46
Okul ve Sınıfın Sosyal Ortamı....46
Okul ve Sınıfın Psikolojik Ortamı....47
Okul ve Sınıf Yönetimi....47
Okul ve Sınıf Kuralları....49
Okul ve Sınıfta İletişim Süreci....50
Okul ve Sınıfta Zaman Yönetimi....51
Okul ve Sınıfta Davranışın Yönetimi....52
Bir Öğretim Lideri Olarak Öğretmen....55
Sınıfta Etkili Öğretmen Davranışları....56
Sınıfta Olumsuz Öğretmen Davranışları....58
Etkili Bir Eğitimin ve Okulun Özellikleri....59
Tartışma ve Araştırma Soruları....60
Değerlendirme Soruları....61
Yararlanılan ve Yararlanılabilecek Kaynaklar....66

4. BÖLÜM

EĞİTİMİN TARİHİ TEMELLERİ

Öğrenme Amaçları....67
Bölümün İçindekiler....67
Avrupa'da Eğitimin Tarihi Geçmişi....68

Doğu Toplumlarının Tarihinde Eğitim 70
Türkiye'de Eğitimin Tarihi Gelişimi 72
Türklerde İslamiyet Öncesi Dönemde Eğitim 72
Türklerde İslamiyet Sonrası Dönemde Eğitim 73
Selçuklu Devleti Döneminde Eğitim 73
Osmanlı Devleti Döneminde Eğitim 74
Cumhuriyet Sonrası Türkiye'de Eğitim 80
Tartışma ve Araştırma Soruları 81
Değerlendirme Soruları 82
Yararlanılan ve Yararlanılabilecek Kaynaklar 87

5. BÖLÜM
EĞİTİMİN SOSYAL TEMELLERİ

Öğrenme Amaçları 89
Bölümün İçindekiler 89
Eğitimin Toplumsal Yönleri 91
Sosyal Bir Varlık Olarak İnsan 91
Toplum İçinde İnsanın Eğitimi 92
Toplumlarla İlgili Bazı Sınıflamalar 93
Bazı Toplumsal Süreçler ve Eğitim 93
Sosyal Yapı ve Eğitim 93
Sosyalleşme ve Eğitim 94
Sosyal Tabakalar ve Eğitim 95
Sosyal Hareketlilik ve Eğitim 96
Sosyal Kontrol ve Eğitim 97
Sosyal Bütünleşme ve Eğitim 98
Sosyal Değişme ve Eğitim 99
Teknolojik Değişmeler ve Okul 102
Sosyal Değişme Sürecinde Türk Eğitim Sistemi 103
Avrupa Birliği Sürecinde Türk Eğitim Sistemi 104
Aile ve Eğitim 105
Tartışma ve Araştırma Soruları 107
Değerlendirme Soruları 108
Yararlanılan ve Yararlanılabilecek Kaynaklar 113

6. BÖLÜM

EĞİTİMİN HUKUKİ TEMELLERİ

Öğrenme Amaçları....115
Bölümün İçindekiler....115
Hukuk ve Eğitim....116
Bazı Uluslararası Belgelerde Eğitim....116
İnsan Hakları Evrensel Bildirgesinde Eğitim....117
Çocuk Hakları Sözleşmesinde Eğitim....117
Türk Anayasalarında Eğitim....119
Millî Eğitimle İlgili Bazı Yasalar....121
Tevhid-i Tedrisat Kanunu....121
Millî Eğitim Temel Kanunu....121
Türk Milli Eğitiminin Amaçları....122
Türk Milli Eğitiminin Temel İlkeleri....123
Eğitimle İlgili Diğer Yasal Belirleyiciler....126
Yükseköğretimle İlgili Yasalar....127
Tartışma ve Araştırma Soruları....128
Değerlendirme Soruları....129
Yararlanılan ve Yararlanılabilecek Kaynaklar....134

7. BÖLÜM

EĞİTİMİN POLİTİK TEMELLERİ

Öğrenme Amaçları....135
Bölümün İçindekiler....135
Politika ve Eğitim....136
Eğitim Politikaları....136
Politik Sistemler ve Eğitim....137
Siyasal Kurum ve Eğitim....137
Demokrasi ve Eğitim....139
Politika Oluşturma Aracı Olarak Milli Eğitim Şuraları....140
Politika Oluşturma Birimi Olarak Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı....141
Kalkınma Planlarında Eğitim Politikaları....141
Politika Oluşturma ve Uygulama Organı Olarak Hükümet....143
AB Sürecinde Türkiye'de Eğitim Politikaları....144

Türkiye Ön Ulusal Kalkınma Planı 145
Orta Vadeli Programlarda Eğitim Politikaları 146
Tartışma ve Araştırma Soruları 151
Değerlendirme Soruları 152
Yararlanılan ve Yararlanılabilecek Kaynaklar 157

8. BÖLÜM

EĞİTİMİN EKONOMİK TEMELLERİ

Öğrenme Amaçları 159
Bölümün İçindekiler 159
İnsan ve Ekonomi 161
Ekonomi İçinde İnsan 161
Beşeri Sermaye Kavramı 162
Eğitim ve Kalkınma 164
Eğitim ve Ekonomik Büyüme 165
Eğitimin Yatırım ve Tüketim Özelliği 166
Eğitimin Finansmanı 167
Eğitim Harcamaları 167
İş Gücü Planlaması 170
Eğitim Ekonomisi 172
Eğitimin Bir Hizmet ve Mal Olması 172
Eğitim Talebi ve Özellikleri 173
Eğitim Arzı ve Özellikleri 176
Eğitimin Piyasası 176
Eğitimin Maliyeti 177
Eğitimin Bireysel ve Toplumsal Getirileri 179
Eğitimin Dışsallıkları 181
Tartışma ve Araştırma Soruları 182
Değerlendirme Soruları 183
Yararlanılan ve Yararlanılabilecek Kaynaklar 188

9. BÖLÜM

EĞİTİMİN FELSEFİ TEMELLERİ

Öğrenme Amaçları....189
Bölümün İçindekiler....189
Felsefenin Başlıca Çalışma Alanları....191
Bazı Felsefi Akımlar ve Eğitime İlişkin Tezleri....193
İdealist Felsefe....194
Realist Felsefe....195
Pragmatik Felsefe....196
Varoluşçu Felsefe....197
Analitik Felsefe....198
Bazı Eğitim Akımları....198
Daimicilik (Perennializm)....199
Esasicilik (Essentializm)....199
İlerlemecilik (Progressivizm)....200
Yeniden Kurmacılık (Recontructionizm)....201
Varoluşçu Eğitim....202
İdeoloji ve Eğitim....206
Türkiye Eğitim Sisteminin Felsefi Temelleri....207
Tartışma ve Araştırma Soruları....208
Değerlendirme Soruları....209
Yararlanılan ve Yararlanılabilecek Kaynaklar....214

10. BÖLÜM

EĞİTİMİN PSİKOLOJİK TEMELLERİ

Öğrenme Amaçları....215
Bölümün İçindekiler....215
Psikoloji ve Eğitim....217
Gelişimle İlgili Temel Kavramlar....218
Gelişim ve Gelişme....218
Büyüme ve Olgunlaşma....218
Hazırbulunuşluk....219
Öğrenme....219
Gelişimin İlkeleri....220
Gelişimi Etkileyen Etmenler....221

Kalıtım 221
Çevre 221
Bedensel Gelişim 222
Doğum Öncesi Dönem 222
Bebeklik Dönemi (0-2 Yaş) 223
Çocukluk Dönemi (2-6 Yaş) 223
İlköğretim Dönemi (6-12 Yaş) 224
Ergenlik Dönemi (12-18 Yaş) 224
Bilişsel Gelişim 225
Duyusal-Motor Dönemi (0-2 Yaş) 225
İşlem Öncesi Dönem (2-7 Yaş) 225
Somut İşlemler Dönemi (7-11 Yaş) 226
Soyut İşlemler Dönemi (12-18 Yaş) 226
Piaget'in Bilişsel Gelişim Dönemleri Ve Özellikleri 227
Ahlak Gelişimi 228
Gelenek Öncesi Düzey 228
Geleneksel Düzey 229
Gelenek Sonrası Düzey 229
Kişilik Gelişimi 230
Psiko-Seksüel Gelişim 230
Psiko-Sosyal Gelişim 231
Öğrenme Süreci 233
Refleksler 233
İçgüdüler 233
Öğrenme Öğretme Teorileri 234
Davranışçı Yaklaşım 235
Klasik Koşullanma 236
Edimsel Koşullanma 236
Gözlem Yoluyla Öğrenme 237
Bilişsel Yaklaşım 237
Bilgiyi İşleme Kuramı 238
Yapısalcılık ya da Yapılandırmacılık Kuramı 239
Çoklu Zekâ Kuramı 239
Öğrenmeyi Etkileyen Etmenler 241
Hazırbulunuşluluk 241
Olgunlaşma 241
Motivasyon 241

Dikkat....242
Pekiştireç....242
Aktif Katılım....242
Zaman....242
Tartışma ve Araştırma Soruları....243
Değerlendirme Soruları....244
Yararlanılan ve Yararlanılabilecek Kaynaklar....249

11. BÖLÜM

BİR MESLEK OLARAK ÖĞRETMENLİK

Öğrenme Amaçları....251
Bölümün İçindekiler....251
Öğretmenlik Mesleği....253
Öğretmenlik Mesleğinin Bazı Özellikleri....254
Öğretmenlerin Hizmet Öncesinde Yetiştirilmesi....256
Öğretmen Adaylarının Seçilmesi....257
Öğretmenlik Meslek Bilgisi Dersleri....260
Öğretmen Yeterlikleri....261
Öğretmenlerin Yeterlik Alanları....261
Millî Eğitim Şuralarında Öğretmen Yetiştirme Konusu....263
Bir Öğretmende Bulunması Beklenen Genel Özellikler....264
Öğretmenin Rolleri....266
Öğretmenin Görevleri....267
Öğretmenlerin Hizmet İçinde Yetiştirilmesi....267
Öğretmenlerin Meslek Örgütleri....269
Türkiye'de Öğretmen Yetiştirme Sistemi....270
Türkiye'de Öğretmen Yetiştirmede Gelişmeler....271
Öğretmen Yetiştirme Çalışma Grubu....273
Tartışma ve Araştırma Soruları....274
Değerlendirme Soruları....275
Yararlanılan ve Yararlanılabilecek Kaynaklar....280
Ek 1 Millî Eğitim Bakanlığınca Geliştirilen Öğretmen Yeterlikleri....282
Ek 2 Türkiye'de Öğretmen Yetiştirmenin Kısa Tarihçesi....288
Okulöncesi Eğitime Öğretmen Yetiştirme....288
Temel Eğitim Birinci Kademeye (İlkokul) Öğretmen Yetiştirme....289

Temel Eğitim İkinci Kademeye (Ortaokul) Öğretmen Yetiştirme....292
Ortaöğretime (Liselere) Öğretmen Yetiştirme....294

12. BÖLÜM

EĞİTİMDE ARAŞTIRMA YÖNTEMİ

Öğrenme Amaçları....295
Bölümün İçindekiler....295
Eğitimde Araştırma Yöntemi....297
Bilim ve Bilimsel Bilgi....297
Bilim ve Paradigma....299
Bilim ve Teori....300
Bilimsel Yöntem....300
Bilimsel Araştırma Türleri....301
Nicel ve Nitel Araştırma Yöntemlerinin Karşılaştırılması....302
Bilimsel Araştırmanın Aşamaları....303
Araştırmayla İlgili Kaynakların Taranması....303
Araştırma Probleminin Belirlenmesi....304
Araştırmanın Önemi....305
Sayıltılar....305
Sınırlılıklar....305
Tanımlar....306
Yöntem....306
Araştırma Modeli....306
Evren....307
Örneklem....307
Verilerin Toplanması....307
Ölçme Araçlarının Geliştirilmesi....308
Eğitim Araştırmalarında Veri Toplama Yolları....310
Verilerin Analizi Ve Yorumu....311
Sonuçlar ve Öneriler....312
Araştırma Raporunun Yazılması....312
Ek: Sosyal Bilimlerde Bilimsel Bir Araştırmada Bölümler (Örnek)....313
Tartışma ve Araştırma Soruları....315
Değerlendirme Soruları....316
Yararlanılan ve Yararlanılabilecek Kaynaklar....321

13. BÖLÜM

TÜRKİYE EĞİTİM SİSTEMİNİN YAPISI

Öğrenme Amaçları....323
Bölümün İçindekiler....323
Türkiye Eğitim Sisteminin Yapısı....325
MEB Merkez Teşkilatı....327
Hizmet Birimleri....329
Bakan....330
Bakan Yardımcıları....330
Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı....330
Bakanlık Müşavirliği....331
Teftiş Kurulu Başkanlığı....332
Strateji Geliştirme Başkanlığı....333
Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği....333
Özel Kalem Müdürlüğü....333
Millî Eğitim Şurası....333
MEB Taşra (İl ve İlçe) Örgütü....334
MEB İl Örgütü....334
MEB İlçe Örgütü....335
MEB Yurt Dışı Örgütü....335
Örgün Eğitim....335
Türkiye Eğitim Sisteminde Okul Yapısı....336
Türk Eğitim Sisteminde Örgün Eğitim Kademeleri....337
Temel Eğitim....337
Okul Öncesi Eğitim....337
Okul Öncesi Eğitimin Gelişimi....338
Okul Öncesi Eğitimin Amaçları....338
Okul Öncesi Eğitim Kurumları....339
Okul Öncesi Eğitimin Önemi....340
İlkokul ve Ortaokul....340
İlkokul ve Orta Okulun Gelişimi....341
İlköğretim Amaçları....341
Ortaöğretim....342
Ortaöğretimin Gelişimi....342
Ortaöğretimin Amaçları....342
Ortaöğretim Kurumları....343

Genel Ortaöğretim 343
Mesleki ve Teknik Ortaöğretim 344
Özel Eğitim 345
Özel Eğitime Muhtaç Bireyler 345
Özel Eğitimin Gelişimi 346
Özel Eğitim Kurumları 346
Yükseköğretim 348
Yükseköğretimin Gelişimi 348
Yükseköğretimin Amaçları 348
Yükseköğretim Kurumları 349
Yaygın Eğitim 349
Yaygın Eğitimin Gelişimi 350
Türkiye'de Yaygın Eğitimin Gelişimi 350
Yaygın Eğitimin Amaçları ve İşlevleri 352
Yaygın Eğitim Veren Kurumlar 353
Tartışma ve Araştırma Soruları 354
Değerlendirme Soruları 355
Yararlanılan ve Yararlanılabilecek Kaynaklar 359

14. BÖLÜM

EĞİTİMDE YENİ YÖNELİMLER

Öğrenme Amaçları 361
Bölümün İçindekiler 361
Yirmi Birinci Yüzyılda İnsan ve Toplum 362
Bilim Anlayışındaki Değişmeler ve Eğitim 363
Eğitimde Yeni Değerler 363
Eğitimde Geleneksel ve Yeni Değerler 365
Eğitim ve Öğrenmede Yapılandırmacılık 366
Öğrenmeyle İlgili Yeni Yaklaşımlar 367
Çoklu Zekâ Kuramı 368
Eleştirel ve Yaratıcı Düşünce 369
Küreselleşme ve Eğitim 370
Bilgi Toplumunda Eğitim 372
Eğitim ve Hayat Boyu Öğrenme 373
Sanayi Toplumu ve Bilgi Toplumu Eğitimi 375
Türkiye Eğitim Sistemi Yönünden Sonuçlar 375

Modern Eğitim ve Okula İlişkin Bazı Eleştiriler 378
Tartışma ve Araştırma Soruları 382
Değerlendirme Soruları 383
Yararlanılan ve Yararlanılabilecek Kaynaklar 388

1. BÖLÜM

EĞİTİMİN TEMEL KAVRAMLARI

Öğrenme Amaçları

Bu bölüm sonunda;

- eğitimle ilgili temel kavramları tanıyacak,
- eğitimin farklı tanımlarını öğrenecek,
- öğretim ve öğrenmeyle ilgili temel kavramların anlamını bilecek,
- eğitim ve öğrenme sürecini analiz edebileceksiniz.

Bölümün İçindekiler

- İnsan ve Eğitim
- Bir Hizmet Alanı ve Konusu Olarak Eğitim
- Sosyalleşme ve Kültürlenme Süreci Olarak Eğitim
- Bilim ya da Çalışma Alanı Olarak Eğitim
- Eğitim Konuları ve Türleri
- Eğitimle İlgili Bazı Kavramlar
- Eğitimle İlgili Bazı Tanım ve Sınıflamalar
- Sosyal Bir Kurum Olarak Eğitim ve Okul
- Eğitim Programı
- Öğretme ve Öğrenme
- Öğrenme Teorileri
- Öğretim Stratejileri
- Öğretim Yöntemleri
- Öğretim Teknikleri
- Öğrenme Stratejileri

- Tartışma ve Araştırma Soruları
- Değerlendirme Soruları
- Yararlanılan ve Yararlanılabilecek Kaynaklar

YARARLANILAN VE YARARLANILABİLECEK KAYNAKLAR

Alimbekov, A. (2007). Etnopedagoji ve Kırgız etnopedagojisinin temel kavramları, *Türk Yurdu, 27*(242), 31-36.

Başaran, İ.E. (1984). *Eğitime giriş.* Ankara: Sevinç

Bilhan, S. (1991). *Eğitim felsefesi.* Ankara: A.Ü. E.B.F Yayınları.

Demirel, Ö. (2003). *Öğretme sanatı.* Ankara: PegemA.

Demirel Ö. ve Kaya, Z. (2006). *Eğitim bilimine giriş.* Ankara: Pegem A.

Doğan, M. (1996). *Büyük Türkçe sözlük.* İstanbul: İz

Ergün, M., Ergezer, B., Çevik, İ. ve Özdaş, A. (1999). *Öğretmenlik mesleğine giriş.* Ankara: Ocak.

Karslı, M. D. (Ed.). (2003). *Öğretmenlik mesleğine giriş.* Ankara: Pegem A.

Karip, E. (Ed.).(2007). *Eğitim bilimine giriş.* Ankara: Pegem A.

Keskinkılıç, K. (Ed.) (2006). *Eğitim bilimine giriş,* Ankara: Pegem A.

Ülken, H. Z. (1967). *Eğitim felsefesi.* İstanbul: Talim Terbiye Dairesi Yayını.

Özden, Y. (2003). *Öğrenme ve öğretme.* Ankara: Pegem A.

Şişman, M. (2005). *Öğretmenliğe giriş.* Ankara: Pegem A.

Şişman, M. (2002). *Eğitimde mükemmellik arayışı.* Ankara: Pegem A.

Tozlu, N. (1997). *Eğitim felsefesi.* İstanbul: MEB Yayınları.

Varış, F. (1998). *Eğitimde program geliştirme.* Ankara: A.Ü. E.B.F. Yayınları.

2. BÖLÜM

EĞİTİM VE OKULUN AMAÇ VE İŞLEVLERİ

Öğrenme Amaçları

Bu bölüm sonunda;

- eğitimin ve okulun başlıca amaç ve işlevlerini öğrenecek,
- eğitim ve okulun işlevlerine ilişkin eleştirileri kavrayacak,
- farklı amaçlarla oluşturulan okul tiplerini tanıyacak,
- etkili bir eğitim-öğrenme için gereklilikleri analiz edebileceksiniz.

Bölümün İçindekiler

- Eğitimin Diğer Bilim Alanlarıyla İlişkisi
- Eğitimin Temel Amaç ve İşlevleri
- Okulun Temel Amaç ve İşlevleri
- Eğitim ve Okulun Amaç ve İşleviyle İlgili Sınıflamalar
- Eğitimin Bireysel Amaç ve İşlevleri
- Eğitimin Sosyal-İnsani Amaç ve İşlevleri
- Eğitimin Kültürel Amaç ve İşlevleri
- Eğitimin Politik Amaç ve İşlevleri
- Eğitimin Teknik-Ekonomik Amaç ve İşlevleri
- Eğitimin Pedagojik Amaç ve İşlevleri
- Eğitimin İşlevleri Açısından Bazı Okul Akımları
- Tartışma ve Araştırma Soruları
- Değerlendirme Soruları
- Yararlanılan ve Yararlanılabilecek Kaynaklar

YARARLANILAN VE YARARLANILABİLECEK KAYNAKLAR

Aytaç, K. (1981). *Çağdaş eğitim akımları.* Ankara: A.Ü. DTC. Fakültesi Basımevi.

Balcı, A. (2001). *Etkili okul ve okul geliştirme.* Ankara: Pegem A.

Balcı, A. (1995). *Okul geliştirme.* Ankara: Pegem.

Bursalıoğlu, Z. (1991). *Okul yönetiminde yeni yapı ve davranış.* Ankara: Pegem.

Cheng, Y. C. (1996). *School effectiveness and schoolbased management*. *A mechanism for development*, London: The Falmer.

Çelik, V. (1997). *Okul kültürü ve yönetimi.* Ankara: Pegem.

Ergün, M. (1992). *Eğitim ve toplum.* Ankara: Ocak.

Ertürk, S. (1973). *Eğitimde program geliştirme.* Ankara: M. T. Ü.

Şişman, M. (2002). *Öğretim liderliği.* Ankara: Pegem A.

Şişman, M. (2002). *Eğitimde mükemmellik arayışı-Etkili Okullar-*. Ankara: PegemA.

Şişman, M. ve S. Turan. (2001). *Eğitimde toplam kalite yönetimi.* Ankara: PegemA.

Tezcan, M. (1985). *Eğitim sosyolojisi.* Ankara: AÜ EBF Yayınları.

Varış, F. (1997). *Eğitimde program geliştirme.* Ankara: Alkım.

Yero, J. L. (2002). *The meaning of education: teacher's mind resources*. http://www.TeachersMind.com (27.08.2009).

3. BÖLÜM

ÖĞRENME ORTAMI OLARAK OKUL VE SINIF

Öğrenme Amaçları

Bu bölüm sonunda bir öğrenme yeri olarak,

- okul ve sınıfı çeşitli yönleriyle analiz edebilecek,
- eğitim ve öğrenme sürecinde okul ve sınıfın yerini kavrayacak,
- etkili bir öğrenme ortamının özelliklerini öğrenecek,
- öğrenme sürecinde öğretmenin rolünü analiz edebileceksiniz.

Bölümün İçindekiler

- Okul ve Sınıfın Fiziksel Ortamı
- Okul ve Sınıfın Sosyal Ortamı
- Okul ve Sınıfın Psikolojik Ortamı
- Okul ve Sınıfın Yönetimi
- Kuralların Belirlenmesi
- İletişim Sürecinin Yönetimi
- Zamanın Yönetimi
- Disiplin ve Davranışın Yönetimi
- İstenilen Davranışların Kazandırılması
- İstenmeyen Davranışların Düzeltilmesi
- Etkili Bir Eğitimin ve Okulun Özellikleri,
- Bir Öğretim Lideri Olarak Öğretmen
- Sınıfta Olumlu Öğretmen Davranışları
- Sınıfta Olumsuz Öğretmen Davranışları
- Tartışma ve Araştırma Soruları
- Değerlendirme Soruları
- Yararlanılan ve Yararlanılabilecek Kaynaklar

YARARLANILAN VE YARARLANILABİLECEK KAYNAKLAR

Alkan, C. (1992). *Eğitimin ortamlarının düzenlenmesi*. Ankara: A.Ü. Eğitim Fakültesi Yayınları.

Baloğlu, N. (2001). *Etkili s*ınıf *y*önetimi. Ankara: Baran.

Başar, H. (1994). *Sınıf y*önetimi. Ankara: Şafak.

Celep, C. (2000). *Sınıf yönetimi ve disiplini* Ankara: Anı.

Çelik, V. (2002). *Sınıf y*önetimi. Ankara: Nobel.

Erden, M. ve Akman, Y. (1995). *Eğitim psikolojisi*. Ankara: Arkadaş.

Erdoğan, İ. (2001). *Sınıf y*önetimi. İstanbul: Sistem.

Ergin, A. (1995). Öğretim teknolojisi ve iletişim. Ankara: Pegem.

Gordon, T. (1993). *Etkili* öğretmenlik eğitimi. (Çev. E. Aksoy ve B. Özkan). İstanbul: Ya-Pa.

İlgar, L. (2000). *Eğitim yönetimi, okul yönetimi, sınıf yönetimi*. İstanbul: Beta.

Kaya, Z. (ed.). *Sınıf y*önetimi. Ankara: Pegem.

Küçükahmet, L. (ed.). *Sınıf y*önetimi, Ankara: Nobel.

Kısakürek, A. M. (1985). *Sınıf atmosferinin öğrenci başarısına etkisi: eğitim fakülteleri üzerine bir araştırma*. Ankara: A. Ü. Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayınları.

Özden, Y. (1997). Öğrenme ve öğretme. Ankara: Pegem.

Özyürek, M. (1997). *Sınıfta davranış yönetimi.* Ankara: Karatepe.

Özyürek, M. (1998). *Sınıfta davranış yönetimi.* Ankara: Karatepe.

Özyürek, M. (2001). *Sınıfta davranış yönetimi.* Ankara: Karatepe.

Şişman, M. (2005). *Öğretmenliğe giriş.* Ankara: Pegem A.

Şişman, M. (2002). *Eğitimde mükemmellik arayışı.* Ankara: Pegem A.

Şişman, M. ve Turan, S. (Ed.). *Sınıf yönetimi.* Ankara: Pegem A.

Toprakçı E. (2001). *Sınıf örgütünün y*önetimi. İstanbul: Ütopya.

Ünal, S. ve Ada, S. (2000). *Sınıf y*önetimi. İstanbul: Marmara Ünv. Tek. Eğt. Fak. Yay.

4. BÖLÜM

EĞİTİMİN TARİHİ TEMELLERİ

Öğrenme Amaçları

Bu bölüm sonunda;

- eğitimin tarihi temellerini kavrayacak,
- Türk toplumunda eğitimin tarihi geçmişini tanıyacak,
- geçmişten bugüne eğitimdeki gelişmeleri kavrayacak,
- geçmişle bugün arasındaki ilişkileri, eğitim ekseninde açıklayabileceksiniz.

Bölümün İçindekiler

- Avrupa'da Eğitimin Tarihi Geçmişi
- Doğu Toplumlarının Tarihinde Eğitim
- Türkiye'de Eğitimin Tarihi Gelişimi
- Türklerde İslamiyet Öncesi Dönemde Eğitim
- Türklerde İslamiyet Sonrası Dönemde Eğitim
- Selçuklu Devleti Döneminde Eğitim
- Osmanlı Devleti Döneminde Eğitim
- Cumhuriyet Sonrası Türkiye'de Eğitim
- Tartışma ve Araştırma Soruları
- Değerlendirme Soruları
- Yararlanılan ve Yararlanılabilecek Kaynaklar

YARARLANILAN VE YARARLANILABİLECEK KAYNAKLAR

Akyüz, Y. (2007). *Türk eğitim tarihi.* Ankara: Pegem A.

Aytaç, K. (1972). *Avrupa eğitim tarihi.* Ankara: AÜ. Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Yayınları.

Aytaç, K. (1985). *Avrupa Okul Sistemlerinin Demokratlaştırılması.* Ankara: AÜ. Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayınları.

Bilim, Y. C. (1998). *Türkiyede çağdaş eğitim tarihi.* Eskişehir: AÜ. Edebiyat Fak. Yay.

Bilim, Y. C. (1984). *Tanzimat devrinde Türk eğitiminde çağdaşlaşma.* Eskişehir: AÜ. Yayınları.

Cicioğlu, H. (1995). *Türkiye cumhuriyetinde ilk ve ortaöğretim* (Tarihi Gelişimi). Ankara: AÜ. Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayınları.

Dewey, J. (1939). *Türkiye maarifi hakkında rapor.* İstanbul: Devlet Basımevi.

Ergün. M. (1996). *II. Meşrutiyet devrinde eğitim hareketleri* (1908-1914). Ankara: Ocak.

Erken. V. (1998). *Ahilik: Bir sivil örgütlenme modeli-*. Ankara: Seba İlmi Araştırmalar Dizisi.

Kafadar, O. (1997). *Türk eğitim düşüncesinde batılılaşma.* İstanbul: Vadi.

Koçer, H. A. (1980). *Eğitim tarihi I.* Ankara: AÜ. Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayınları.

Kodaman, B. (1988). *Abdülhamit devri eğitim sistemi.* Ankara. Türk Tarih Kurumu Yayınları.

Şişman, M. (2018). (Editör). *Eğitim tarihi,* Eskişehir: Anadolu Üniversitesi, AÖF yayınları.

Şişman, M. ve Turan, S. (2002). *A critical examination of the turkish press reflections on John Dewey and his reports about the Turkish educational system.* Paper presented at the annual meeting of the american educational research association, New Orleans, LA, USA, 1-5 April.

Tekeli, İ. ve İlkin, S. (1993). *Osmanlı imparatorluğunda eğitim ve bilgi üretim sisteminin dönüşümü.* Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları.

Tozlu, N. (1991). *Kültür ve eğitim tarihimizde yabancı okullar.* Ankara: Akçağ.

TÜBİTAK. (1983). *Atatürk ilkeleri ışığında Türk eğitim sistemi-Bilimsel Toplantı-(18-20 Kasım 1983)*. Ankara: TÜBİTAK Yayınları.

Yücel. H. A. (1993). *Milli eğitimle ilgili söylev ve demeçler.* Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları.

5. BÖLÜM

EĞİTİMİN SOSYAL TEMELLERİ

Öğrenme Amaçları

Bu bölüm sonunda;

- bireyle toplum arasındaki ilişkileri kavrayacak,
- toplumsal kurum ve süreçlerle eğitimin ilişkisini anlayacak,
- ailenin eğitimdeki rolünü kavrayacak,
- toplumsal değişme ve eğitim ilişkilerini çözümleyebileceksiniz.

Bölümün İçindekiler

- Eğitimin Toplumsal Yönleri
- Sosyal Bir Varlık Olarak İnsan
- Toplum İçinde İnsanın Eğitimi
- Toplumlarla İlgili Bazı Sınıflamalar
- Bazı Toplumsal Süreçler ve Eğitim
- Sosyal Yapı ve Eğitim
- Sosyalleşme ve Eğitim
- Sosyal Tabakalar ve Eğitim
- Sosyal Hareketlilik ve Eğitim
- Sosyal Kontrol ve Eğitim
- Sosyal Bütünleşme ve Eğitim
- Sosyal Değişme ve Eğitim
- Teknolojik Değişmeler ve Okul
- Sosyal Değişme Sürecinde Türk Eğitim Sistemi
- Avrupa Birliği Sürecinde Türk Eğitim Sistemi

- Aile ve Eğitim
- Tartışma ve Araştırma Soruları
- Değerlendirme Soruları
- Yararlanılan ve Yararlanılabilecek Kaynaklar

YARARLANILAN VE YARARLANILABİLECEK KAYNAKLAR

Adem, M. (1981). *Eğitim planlaması.* Ankara: A. Ü. Eğitim Fakültesi Yayınları.

Akdeniz, S. (1994). *Eğitim sosyolojisi.* İstanbul: M.Ü. İlahiyat Fakültesi Yayınları.

Akyüz, H. (1991). *Eğitim sosyolojisinin temel kavram ve alanları.* Ankara: MEB.

Avcı, N., Taşçı, N. C., Derman, D., Erdoğan, N. ve Köymen, Ü. (1993). *Enformasyon toplumu ve eğitim sistemlerine etkileri.* Ankara: MEB.

Başar, E. (1994). *Eğitim sosyolojisi.* Samsun: Eser.

Bilhan, S. (1986). *Eğitim sosyolojisi.* Ankara: DTCF Yayınları.

Bilgiseven, A. K. (1987). *Eğitim sosyolojisi.* İstanbul: Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı.

Celkan, H. Y. (1989). *Ziya Gökalp'ın eğitim sosyolojisi.* İstanbul: MEB.

Doğu Batı Dergisi. (2002). *Küreselleşme özel sayısı*, Yıl 5, S. 18.

DPT (2000). *Sekizinci beş yıllık kalkınma planı* (2001-2005). Ankara: Başbakanlık Matbaası.

DPT (2006). *Dokuzuncu beş yıllık kalkınma planı* (2007-2013). Ankara: Başbakanlık Matbaası.

Eğitim Araştırmaları Dergisi. (2002). *Küreselleşme ve eğitim özel sayısı.* S. 6.

Ergün, M. (1992). *Eğitim ve toplum.* Ankara: Ocak.

Giddens, A. (1994). *Modernliğin sonuçları,* (Çev. E. Kuşdil). İstanbul: Ayrıntı.

Lyotard, F. (1992). *Postmodern durum,* (Çev. A. Çiğdem). Ankara. Vadi.

Özden, Y. (1999). *Eğitimde yeni değerler.* Ankara: Pegem A.

Öztürk, H. (1979). *Eğitim sosyolojisi.* Ankara: Utku.

Şişman, M. (2005). *Öğretmenliğe giriş.* Ankara: Pegem A.

Tezcan, M. (1985). *Eğitim sosyolojisi.* Ankara: AÜ EBF Yayınları.

Yeni Türkiye Dergisi. (1998). *21. Yüzyıl özel sayısı I.* Ocak -Şubat, Yıl 4, Sayı 19.

Yeni Türkiye Dergisi. (1998). *21. Yüzyıl özel sayısı II.* Mart-Nisan, Yıl 4, Sayı 20.

6. BÖLÜM

EĞİTİMİN HUKUKİ TEMELLERİ

Öğrenme Amaçları

Bu bölüm sonunda;

- dünyada eğitimle ilgili bazı uluslararası düzenlemeleri tanıyacak,
- Türkiye'de eğitimi düzenleyen bazı yasaları bilecek,
- Türk millî eğitiminin temel ilkelerini kavrayacak,
- eğitimle ilgili uygulamaları, eğitim hukuku kapsamında çözümleyebileceksiniz.

Bölümün İçindekiler

- Hukuk ve Eğitim
- Bazı Uluslararası Belgelerde Eğitim
- İnsan Hakları Evrensel Bildirgesinde Eğitim
- Çocuk Hakları Sözleşmesinde Eğitim
- Türk Anayasalarında Eğitim
- Millî Eğitimle İlgili Bazı Yasalar
- Tevhid-i Tedrisat Kanunu
- Millî Eğitim Temel Kanunu
- Türk Millî Eğitiminin Amaçları
- Türk Millî Eğitiminin Temel İlkeleri
- Eğitimle İlgili Diğer Yasal Belirleyiciler
- Yükseköğretimle İlgili Yasalar
- Tartışma ve Araştırma Soruları
- Değerlendirme Soruları
- Yararlanılan ve Yararlanılabilecek Kaynaklar

YARARLANILAN VE YARARLANILABİLECEK KAYNAKLAR

Adem, M. (1995). Eğitim *politikası*. Ankara: Şafak.

Çocuk Hakları Sözleşmesi (1989).

Hatipoğlu, T. (1995). *Yükseköğretim mevzuatı*. Ankara: Selvi.

İlköğretim Kanunu (222 sayılı kanun).

İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi (1948).

Millî Eğitim Temel Kanunu (1739 sayılı kanun).

MEB. (2000). *Millî Eğitimle İlgili Mevzuat. (1, 2, 3)*. İstanbul: MEB.

SHÇEK. (1999). *BM çocuk haklarına dair sözleşme*, Ankara.

Tevhid-i Tedrisat Kanunu (1924).

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası (1982).

UNICEF. (1998). *Çocuk haklarına dair sözleşme-Uygulama Elkitabı*. Ankara: Ajans –Türk Basın.

Yükseköğretim Mevzuatı (2005). Ankara: Yalın

7. BÖLÜM

EĞİTİMİN POLİTİK TEMELLERİ

Öğrenme Amaçları

Bu bölüm sonunda;

- politika ve eğitim politikası kavramlarının anlamını bilecek,
- eğitim, siyaset ve demokrasi ilişkilerini çözümleyebilecek,
- eğitimde hükümet program ve politikalarının yerini kavrayacak,
- Türkiye'nin eğitim politikalarını çözümleyebileceksiniz.

Bölümün İçindekiler

- Politika ve Eğitim
- Eğitim Politikaları
- Politik Sistemler ve Eğitim
- Siyasal Kurum ve Eğitim
- Demokrasi ve Eğitim
- Politika Aracı Olarak Milli Eğitim Şuraları
- Politika Oluşturma Birimi Olarak Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı
- Kalkınma Planlarında Eğitim Politikaları
- Politika Uygulama Organı Olarak Hükümet
- Avrupa Birliği Sürecinde Türkiye'de Eğitim Politikaları
- Türkiye Ön Ulusal Kalkınma Planı
- Orta Vadeli Programlarda Eğitim Politikaları
- Tartışma ve Araştırma Soruları
- Değerlendirme Soruları
- Yararlanılan ve Yararlanılabilecek Kaynaklar

YARARLANILAN VE YARARLANILABİLECEK KAYNAKLAR

Adem, M. (1977). *Türk eğitiminin ekonomik politikası.* Ankara: Bilim.

Baker, K. (1991). *Zorunlu eğitime hayır.* (Çev. A. Sönmez). İstanbul: Ayrıntı.

Chubb, J. E. ve Moe, T.M. (1990). *Politics, markets & america's schools.* Washington, D.C.: Brookings Institution.

Crowson, R. L., Boyd, W. L., ve Mawhinney, H. B. (1996). *The politics of education and the new ınstitutionalism*. Washington, D. C. : Falmer Pres.

DPT (1967). *İkinci beş yıllık kalkınma planı* (1968-1972). Ankara: Başbakanlık Matbaası.

DPT (1985). *Beşinci beş yıllık kalkınma planı* (1985-1989), Ankara: Başbakanlık Matbaası.

DPT (1989). *Altıncı beş yıllık kalkınma planı* (1990-1994). Ankara: Başbakanlık Matbaası.

DPT (1995). *Üçüncü beş yıllık kalkınma planı* (1973-1977). Ankara: Başbakanlık Matbaası.

DPT (1996). *Yedinci beş yıllık kalkınma planı* 1996-2000, Ankara: Başbakanlık Matbaası.

DPT (2000). *Sekizinci beş yıllık kalkınma planı* (2001-2005). Ankara: Başbakanlık Matbaası.

DPT (2006). *Dokuzuncu beş yıllık kalkınma planı* (2007-2013). Ankara: Başbakanlık Matbaası.

DPT(1979). *Dördüncü beş yıllık kalkınma planı* (1979-1983).Ankara:Başbakanlık Matbaası.

Feyerabend, P. (1991). *Yönteme hayır.* (Çev: A. İnam). İstanbul: Ara.

Feyerabend, P. (1991). *Özgür bir toplumda bilim.* İstanbul: Ayrıntı.

Freire, P. (1995). *Ezilenlerin pedagojisi.* İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Güneş, H. ve Güneş, M. (2003). *Türkiye'de eğitim politikaları ve sivil toplum.* Ankara: Anı.

Heck, R. H. (2004). *Studying educational and social policy.* London: Routledge.

Hesapçıoğlu, M. (2001). *Türkiye'de makro düzeyde insan kaynakları planlaması.* Ankara: Anı.

Illıch, I. (1985). *Okulsuz toplum* (Çev: T. T. Üstün). Ankara: Birey ve Toplum Yay.

MEB. (1993). *Hükümet programlarında eğitim.* Ankara: Milli Eğitim Basımevi.

MEB. (1993). *Kalkınma planlarında eğitim.* Ankara: Milli Eğitim Basımevi.

Peters, B. G. (1993). *American public policsy: promise and performance.* New Jersey: Chatham House Publishers.

Spring, J. (1997). *Özgür eğitim* (Çev: A. Ekmekçi). İstanbul: Ayrıntı.

Türkiye Cumhuriyeti Ön Ulusal Kalkınma Planı (2004-2006). (2003). Ankara.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası. (1995) Ankara: Seçkin Yayınevi.

Türkiye Cumhuriyeti Maliye Bakanlığı Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü. (2013). *Orta vadeli program* (2011-2013). http://www.bumko.gov.tr/TR,42/orta-vadeli-program.html (12.09.2013)

Türkiye Cumhuriyeti Maliye Bakanlığı Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü. (2013). *Orta vadeli program* (2012-2014). http://www.bumko.gov.tr/TR,42/orta-vadeli-program.html (12.09.2013)

Türkiye Cumhuriyeti Maliye Bakanlığı Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü. (2013). *Orta vadeli program* (2013-2015).

http://www.bumko.gov.tr/TR,42/orta-vadeli-program.html (12.09.2013) Wikipedia Sözlük. http://en.wikipedia.org/wiki/Education_policy (17.08.2010).

Wirt, F. M. ve Kirst, M. W. (2009). *The political dynamics of american education*. California: McCutchan.

8. BÖLÜM

EĞİTİMİN EKONOMİK TEMELLERİ

Öğrenme Amaçları

Bu bölüm sonunda;

- insanla ekonomi arasındaki ilişkileri kavrayacak,
- ekonomi içinde insan faktörünün yerini bilecek,
- eğitimin ekonomik açıdan çözümlemesini yapacak,
- toplumsal ve ekonomik kalkınma sürecinde eğitimin yerini kavrayacaksınız.

Bölümün İçindekiler

- İnsan ve Ekonomi
- Ekonomi İçinde İnsan
- Beşeri Sermaye Kavramı
- Eğitim ve Kalkınma
- Eğitim ve Ekonomik Büyüme
- Eğitimin Yatırım ve Tüketim Özelliği
- Eğitimin Finansmanı
- Eğitim Harcamaları
- İş gücü Planlaması
- Eğitim Ekonomisi
- Eğitimin Bir Hizmet ve Mal Olması
- Eğitim Talebi ve Özellikleri
- Eğitim Arzı ve Özellikleri
- Eğitimin Piyasası

- Eğitimin Maliyeti
- Eğitimin Bireysel ve Toplumsal Getirileri
- Eğitimin Dışsallıkları
- Tartışma ve Araştırma Soruları
- Değerlendirme Soruları
- Yararlanılan ve Yararlanılabilecek Kaynaklar

YARARLANILAN VE YARARLANILABİLECEK KAYNAKLAR

Adem, M. (1977). *Eğitim planlaması.* Ankara: AÜ Eğitim Fakültesi Yayınları.

Adem, M. (1977). *Türk eğitiminin ekonomik politikası,* Ankara: Bilim.

DPT (1967). *İkinci beş yıllık kalkınma planı* (1968-1972). Ankara: Başbakanlık Matbaası.

DPT(1979). *Dördüncü beş yıllık kalkınma planı* (1979-1983). Ankara: Başbakanlık Matbaası.

DPT (1985). *Beşinci beş yıllık kalkınma planı* (1985-1989), Ankara: Başbakanlık Matbaası.

DPT (1989). *Altıncı beş yıllık kalkınma planı* (1990-1994). Ankara: Başbakanlık Matbaası.

DPT (1995). *Üçüncü beş yıllık kalkınma planı* (1973-1977). Ankara: Başbakanlık Matbaası.

DPT (1996). *Yedinci beş yıllık kalkınma planı* 1996-2000, Ankara: Başbakanlık Matbaası.

DPT (2000). *Sekizinci beş yıllık kalkınma planı* (2001-2005). Ankara: Başbakanlık Matbaası.

DPT (2006). *Dokuzuncu kalkınma planı* (2007-2013). Ankara: Başbakanlık Matbaası.

Erginay, A. (1985). *Kamu maliyesi,* Ankara: Turhan Kitabevi.

Gümüş, E. ve Şişman M. (2011) *Eğitim planlaması ve ekonomisi,* Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık

Hesapçıoğlu, M. (2001). *Türkiye'de makro düzeyde insan kaynakları planlaması.* Ankara: Anı.

Korkmaz, A. (1999). Eğitimin ekonomik temelleri. *Öğretmenlik Mesleğine Giriş* (Ed. L. Küçükahmet) içinde. İstanbul: Alkım.

Küçükkalay, A. M. (1998). *Yıllık kalkınma planlarının istihdam açısından incelenmesi.* Yayınlanmamış doktora tezi, Marmara Üniversitesi, İstanbul.

Küçükkalay, A. M. ve Türkcan, K. (2004). *Nüfus ve kalkınma, kalkınma ekonomisi seçme konular* (Ed: S. Taban ve M. Kar) içinde. Bursa: Etkin.

MEB. (1960). *Türkiye eğitim milli komisyonu raporu.* İstanbul: MEB.

MEB. (1993). *Hükümet programlarında eğitim.* Ankara: MEB.

MEB. (1993). *Kalkınma planlarında eğitim.* Ankara: Milli Eğitim Basımevi.

Sezgin Nartgün, Ş. (2003). Ekonomi ve öğretmenlik mesleği, *Öğretmenlik mesleğine giriş* (Ed. M.D. Karslı) içinde. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.

Serin, N. (1979). *Eğitim ekonomisi.* Ankara: AÜ Eğitim Fakültesi Yayınları.

Shultz, T. W. (1966). *Beşeri sermayeye yapılan yatırım* (Çev: F. Gürkan). *İktisadi Kalkınma: Seçme Yazılar* (Der: M.Berk ve S. İlkin). Ankara: ODTÜ.

Şişman, M. (2003). An examination of centralized educational planning practices in Turkey. *International Journal of Educational Reform, 12*(1), 17-29.

Taşpınar, M. (2002). Eğitim ve ekonomi. *Öğretmenlik mesleğine giriş* (Ed: M. Taşpınar) içinde. Ankara: Elazığ Üniversite.

Tokcan, Ç. (1966). Nüfus ile kalkınmanın ekonomik ilişkileri. *DPT Planlama Dergisi,* 6, Temmuz.

Türk, İ. (1992). *Atatürk ve Türk mali sistemi, Atatürk dönemi ekonomi politikası ve Türkiye'nin ekonomik gelişmesi,* Ankara: AÜ. SBF. Türkiye Ekonomi Kurumu.

Türkiye Cumhuriyeti ön ulusal kalkınma planı (2004-2006). (2003). Ankara.

Yıldız, K. ve Akgün, N. (1997). *Eğitim planlaması ve ekonomisi üzerine seçme yazılar.* Bolu: Abant İzzet Baysal Üniversitesi Yayını.

9. BÖLÜM

EĞİTİMİN FELSEFİ TEMELLERİ

Öğrenme Amaçları

Bu bölüm sonunda;

- felsefenin çalışma alanlarını tanıyacak,
- bazı felsefi akımların eğitime ilişkin tezlerini kavrayacak,
- bazı eğitim akımlarının eğitime ilişkin farklı tezlerini kavrayacak,
- Türkiye'de eğitimin felsefi temellerini çözümleyebileceksiniz.

Bölümün İçindekiler

- Felsefenin Başlıca Çalışma Alanları
- Bazı Felsefi Akımlar ve Eğitime İlişkin Tezleri
- İdealist Felsefe
- Realist Felsefe
- Pragmatik Felsefe
- Varoluşçu Felsefe
- Analitik Felsefe
- Bazı Eğitim Akımları
- Daimicilik
- Esasicilik
- İlerlemecilik
- Yeniden Kurmacılık
- Varoluşçu Eğitim
- İdeoloji ve Eğitim
- Türkiye Eğitim Sisteminin Felsefi Temelleri

- Tartışma ve Araştırma Soruları
- Değerlendirme Soruları
- Yararlanılan ve Yararlanılabilecek Kaynaklar

YARARLANILAN VE YARARLANILABİLECEK KAYNAKLAR

Arslan, A. (1996). *Felsefeye giriş (2. bs.).* İstanbul: Vadi.

Aytaç, K. (1981). *Çağdaş eğitim akımları.* Ankara: AÜ. DTC Fakültesi Basımevi.

Bilhan, S. (1991). *Eğitim felsefesi-kavram çözümlemesi-I/I.* Ankara: AÜ EBF Yayınları.

Dodurgalı, A. (1995). *İbn-i Sina felsefesinde eğitim.* İstanbul: MÜ İlahiyat Fakültesi Yay.

Egemen, B. Z. (1957). *Terbiye felsefesi.* Ankara: AÜ. İlahiyat Fakültesi Yayınları.

Ergün, M. (1999). *Eğitim felsefesi.* Ankara: Ocak.

Gutek, G. L. (1997). *Eğitime felsefi ve ideolojik yaklaşımlar.* Ankara: Pegem.

Jersin, P. D. (1972). *What is your EP: A test which identifies your educational phiosophy. Claring House,* 46, January, 274-278.

Küken, G. (1996). *Felsefe açısından eğitim.* İstanbul: Alfa.

Mayer, F. (1992). *Yirmibirinci asırda felsefe* (Çev: V. Mutal). İstanbul: Dergah.

Russel, B. (1993). *Eğitim üzerine (Çev: N. Bezel)* İstanbul: Say.

Sönmez, V. (1993). *Eğitim felsefesi* (3. bs.). Ankara: Pegem.

Tozlu, N. (1997). *Eğitim felsefesi.* İstanbul: MEB Yayınları.

Turgut, İ. (1991). *Eğitim üzerine-felsefi bir deneme-.* İzmir: Bilgehan.

Turgut, İ. (1998). *Kaostaki eğitim.* İzmir: Anadolu.

Turgut, İ. (2000). *Çağımızın en son felsefe akımları ve felsefeler.* İzmir: Anadolu.

Turgut, İ. (2001). *Yeni felsefe.* İzmir: Anadolu.

Yıldırım, C. (1987). *Eğitim felsefesi.* Eskişehir: AÜ. AÖF.Yayınları.

10. BÖLÜM

EĞİTİMİN PSİKOLOJİK TEMELLERİ

Öğrenme Amaçları

Bu bölüm sonunda;

- gelişimle ilgili temel kavramları bilecek,
- gelişimle ilgili temel teorileri tanıyacak,
- çeşitli yönlerden insanın gelişim sürecini tanıyacak,
- insanın gelişimi sürecinde eğitimin yerini kavramış olacaksınız.

Bölümün İçindekiler

- Psikoloji ve Eğitim
- Gelişimle İlgili Temel Kavramlar
- Gelişim ve Gelişme
- Büyüme ve Olgunlaşma
- Hazırbulunuşluk
- Öğrenme
- Gelişimin İlkeleri
- Gelişimi Etkileyen Etmenler
- Katılım
- Çevre
- Bedensel Gelişim
- Doğum Öncesi Dönem
- Bebeklik Dönemi
- Çocukluk Dönemi
- İlköğretim Dönemi
- Ergenlik Dönemi
- Bilişsel Gelişim
- Duyusal-Motor Dönemi

- İşlem Öncesi Dönem
- Somut İşlemler Dönemi
- Soyut İşlemler Dönemi
- Ahlak Gelişimi
- Gelenek Öncesi Düzey
- Geleneksel Düzey
- Gelenek Sonrası Düzey
- Kişilik Gelişimi
- Psiko-seksüel Gelişim
- Psiko-sosyal Gelişim
- Öğrenme Süreci
- Refleksler
- İçgüdüler
- Öğrenme-Öğretme Teorileri
- Davranışçı Yaklaşım
- Klasik Koşullanma
- Edimsel Koşullanma
- Gözlem Yoluyla Öğrenme
- Bilişsel Yaklaşım
- Bilgiyi İşleme Kuramı
- Yapısalcılık ya da Yapılandırmacılık Kuramı
- Çoklu Zekâ Kuramı
- Öğrenmeyi Etkileyen Etmenler
- Hazırbulunuşluk
- Olgunlaşma
- Motivasyon
- Dikkat
- Pekiştireç
- Aktif Katılım
- Zaman
- Tartışma ve Araştırma Soruları
- Değerlendirme Soruları
- Yararlanılan ve Yararlanılabilecek Kaynaklar

YARARLANILAN VE YARARLANILABİLECEK KAYNAKLAR

Acat, M. B. (2001). Çoklu zekâ kuramı perspektifinde eğitim teknoloji araçlarının geliştirilmesi, *I. Uluslararası Eğitim Teknolojileri Sempozyumu Ve Fuarı,* Adapazarı: Sakarya Üniversitesi

Acat, M. B. (2002). Çoklu zekâ kuramının Türkiye koşullarında öğrenme-öğretme ortamlarının planlanmasında ve düzenlenmesinde kullanılabilirliği, *Uluslararası Katılımlı Açık ve Uzaktan Eğitim Sempozyumu*, Eskişehir: AÖF.

Acat, M. B. (2002). Anlamı Bilinmeyen Kelimelerin Öğretiminde Kavram Haritalarının Etkililiği, *Uluslar Arası Katılımlı 2000'li Yıllarda I. Öğrenme ve Öğretme Sempozyumu, İstanbul*: M. Ü. Atatürk Eğitim Fakültesi.

Ankay, A. (1992). *Eğitim psikolojisine giriş.* Ankara: Turhan.

Arık, A. (1995). *Öğrenme psikolojisine giriş.* İstanbul: Der.

Bacanlı, H. (2000). *Gelişim ve öğrenme.* Ankara: Nobel.

Başaran, İ. E. (1994). *Eğitim psikolojisi.* Ankara: Kadıoğlu.

Binbaşıoğlu, C. (1978). *Gelişim psikolojisi.* Ankara: Binbaşı.

Binbaşıoğlu, C. (1992). *Eğitim psikolojisi.* Ankara: Kadıoğlu.

Cüceloğlu, D. (1991). *İnsan ve davranışı.* İstanbul: Remzi.

Erden, M. ve Y. Akman. (1995). *Eğitim psikolojisi.* Ankara: Arkadaş.

Demirel, Ö. (2000). *Öğretme sanatı.* Ankara: Pegem A.

Fidan, N. (1982). *Öğrenme ve öğretme.* Ankara: Rehber.

Fidan, N. (1996). *Eğitim psikolojisi ve okulda öğrenme ve öğretme.* Ankara: Alkım.

Gardner H. (1983). *Frames of mind: The Theory of Multiple Intelligences.* New York: Basic Books.

Onur, B. (1990).*Çocuk ve ergen gelişimi.* İstanbul: İmge.

Onur, B. (1995). *Gelişim psikolojisi.* İstanbul: İmge.

Özden, Y. (1999). *Öğrenme ve öğretme.* Ankara. Pegem.

Printer, R. ve Diğ. (1991). Eğitim psikolojisi (Çev: S. Akdeniz). İstanbul: MÜ. İlahiyat Fakültesi Yayınları.

Selçuk, Z. (1996). *Eğitim psikolojisi.* Ankara: Pegem.

Senemoğlu, N. (1997). *Gelişim öğrenme ve öğretim.* Ankara: Spot.

Ülgen, G. (1995). *Eğitim psikolojisi.* Ankara: Bilim Yayınları.

Ülgen, G. ve E. Fidan. (1997). *Çocuk gelişimi.* İstanbul: MEB.

Ültanır, Y. G. (1997). *Öğrenme kuramları.* Ankara: Hatipoğlu.

Wood D. (1988). *How children think and learn*. Oxford: Blackwell.

Yaşar, Ş. (1998). *Yapısalcı kuram ve öğrenme-öğretme süreci, VII. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi,* Cilt I, Selçuk Üniversitesi, 10-12 Eylül.

Yavuzer, H. (1994). *Çocuk psikolojisi.* İstanbul: Remzi.

11. BÖLÜM

BİR MESLEK OLARAK ÖĞRETMENLİK

Öğrenme Amaçları

Bu bölüm sonunda;

- öğretmenlik mesleğini çeşitli yönleriyle tanıyacak,
- öğretmenlerin, rol, görev ve yeterlilik alanlarını öğrenecek,
- Türkiye'de öğretmen yetiştirme sistemini tanıyacak,
- iyi bir öğretmen olabilmek için gerekli tutum ve davranışların neler olması gerektiğini tanımlayabileceksiniz.

Bölümün İçindekiler

- Öğretmenlik Mesleği
- Öğretmenlik Mesleğinin Bazı Özellikleri
- Öğretmenlerin Hizmet Öncesinde Yetiştirilmesi
- Öğretmen Adaylarının Seçilmesi
- Öğretmenlik Meslek Bilgisi Dersleri
- Öğretmen Yeterlikleri
- Öğretmenlerin Yeterlik Alanları
- Millî Eğitim Şuralarında Öğretmen Yetiştirme Konusu
- Bir Öğretmende Bulunması Beklenen Genel Özellikler
- Öğretmenin Rolleri
- Öğretmenin Görevleri
- Öğretmenlerin Hizmet İçinde Yetiştirilmesi
- Öğretmenlerin Meslek Örgütleri
- Türkiye'de Öğretmen Yetiştirme Sistemi

- Türkiye'de Öğretmen Yetiştirmede Gelişmeler
- Öğretmen Yetiştirme Çalışma Grubu
- Tartışma ve Araştırma Soruları
- Değerlendirme Soruları
- Yararlanılan ve Yararlanılabilecek Kaynaklar
- EK-1 Öğretmen Yeterlikleri
- EK-2 Türkiye'de Öğretmen Yetiştirmenin Kısa Tarihçesi

YARARLANILAN VE YARARLANILABİLECEK KAYNAKLAR

Akyüz, Y. (1978). *Türkiye'de öğretmenlerin toplumsal değişmedeki etkileri* (18481940). Ankara: Doğan Basımevi.

Büyükkaragöz, S. ve Diğ. (1998). *Öğretmenlik mesleğine giriş.* Konya: Mikro.

Çoban, A. (1996). *Eğitim fakülteleri ile eğitim yüksekokullarının programlar açısından bütünleştirilmesi.* Yayınlanmamış doktora tezi, Ankara Üniversitesi.

Ercan, R. (1997). *Öğretmen davranışları.* Ankara: Tekışık Yayıncılık.

Ergün, M. (1997). Türkiye'de öğretmen yetiştirme çalışmalarının gelişmesi. *H. Ü. Eğitim Fakültesi Dergisi*, Özel Sayı, 2,

Gordon, T. (1998). *Etkili öğretmenlik eğitimi.* İstanbul: Sistem.

Güler, D. S. (1994). *Okulöncesine öğretmen yetiştirme programlarının analizi.* Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Ankara Üniversitesi.

Hacıoğlu F. ve C. Alkan. (1997). Öğretmenlik uygulamaları-Öğretim Teknolojisi, İstanbul: Alkım.

Karslı, M. D. (Ed.). (2003). Öğretmenlik mesleğine giriş. Ankara: Pegem A.

Küçükahmet, L. ve Diğerleri. (2000). Öğretmenlik mesleğine giriş. Ankara: Nobel.

Koçer, H. A. (1967). Türkiye'de öğretmen yetiştirme problemi. Ankara: Yargıçoğlu Matbaası.

MEB. (1989). XII. *Millî eğitim şurası* (18-22 Temmuz 1988). İstanbul: Millî Eğitim Basımevi.

MEB. (1995). *Avrupa konseyi ülkelerinde öğretmen yetiştirme politikaları ve modelleri toplantısı.* (Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi, 21-26 Eylül 1992, İzmir). Ankara: MEB Öğretmen Yetiştirme ve Eğitimi Genel Müdürlüğü.

MEB. (1993). *Öğretmen yetiştirmede koordinasyon ve işbirliği toplantısı* (26-29 Mayıs 1992, Erzurum). Ankara: Öğretmen Yetiştirme ve Eğitimi Genel Müdürlüğü Yayınları.

MEB. (1996). *Öğretmen yetiştirmede koordinasyon ve işbirliği toplantısı* (15-17 Haziran 1995). Ankara: Öğretmen Yetiştirme ve Eğitimi Genel Müdürlüğü Yayınları.

MEB. (1989). *Öğretmen yetiştirme danışma kurulu toplantısı.* Ankara: MEB Yayınları.

MEB. (1993). *Öğretmen yetiştirme toplantısı* (30 Nisan-2 Mayıs 1993, İstanbul). Ankara: MEB Öğretmen Yetiştirme ve Eğitimi Genel Müdürlüğü Yayınları.

MEB. (1982). *Millî Eğitim Bakanlığı iç hizmet yönetmeliği.* Tebliğler Dergisi, 8 Kasım 1982, S. 2125.

MEB. (2002). *Öğretmen yeterlilikleri.* Ankara: MEB Yayınları.

Özoğlu, M. (2010). *Türkiye'de öğretmen yetiştirme sisteminin sorunları.* Ankara: SETA Yayınları.

Resmi Gazete (2015, 17 Nisan). *Millî eğitim bakanlığı öğretmen atama ve yer değiştirme yönetmeliği.* Sayı: 29329.

Resmi Gazete (2016, 3 Ağustos). *Sözleşmeli öğretmen istihdamına ilişkin yönetmelik.* Sayı: 29790.

Serengil, F. K. (1997). "Temel eğitim birinci kademe öğretmen yetiştirme problemi" *Öğretmen Yetiştiren Kurumların Dünü Bugünü ve Geleceği Sempozyumu*, Ankara.

Sözer, E. (1991). *Türk üniversitelerinde öğretmen yetiştirme sistemlerinin öğretmenlik davranışlarını kazandırma yönünden etkililiği.* Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları.

Oğuzkan, F. (1982). Öğretmenliğin üç yönü. Ankara: Kadıoğlu Matbaası. Özyürek, L. (1981). *Öğretmenlere yönelik hizmetiçi eğitim programlarının etkinliği.* Ankara: A.Ü. Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayınları.

Tural, N. ve D. Karaduman. (2000). *Öğretmen yetiştirmede eğitim bilimlerinin yeri.* Ankara: A. Ü. Eğitim Bilimleri Fak. Yay.

Turan, S. (2001). *Demokratik bir toplum ve okulda bir lider olarak öğretmenin rolü.* Eğitim Araştırmaları, 1 (3-4), 120-125.

YÖK (1998). *Eğitim fakülteleri öğretmen yetiştirme programlarının yeniden düzenlenmesi.* Ankara: Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı.

Yüksel, S. (2010). *Türk üniversitelerinde eğitim fakülteleri ve öğretmen yetiştirme.*

Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.

12. BÖLÜM

EĞİTİMDE ARAŞTIRMA YÖNTEMİ

Öğrenme Amaçları

Bu bölüm sonunda;

- bilim ve bilimsel yöntemle ilgili temel kavramları tanıyacak,
- bilimsel araştırma sürecinin aşamalarını öğrenecek,
- bilimde alternatif bakış açılarını tanıyacak,
- bilimsel araştırma raporları düzenleyebileceksiniz.

Bölümün İçindekiler

- Eğitimde Araştırma Yöntemi
- Bilim ve Bilimsel Bilgi
- Bilim ve Paradigma
- Bilim ve Teori
- Bilimsel Yöntem
- Bilimsel Araştırma Türleri
- Bilimsel Araştırmanın Aşamaları
- Araştırmayla İlgili Kaynakların Taranması
- Araştırma Probleminin Belirlenmesi
- Araştırmanın Önemi
- Sayıltılar
- Sınırlılıklar
- Tanımlar
- Yöntem
- Araştırma Modeli

- Evren
- Örneklem
- Verilerin Toplanması
- Ölçme Araçlarının Geliştirilmesi
- Eğitim Araştırmalarında Veri Toplama Yolları
- Verilerin Analizi ve Yorumu
- Sonuçlar ve Öneriler
- Araştırma Raporunun Yazılması
- Ek: Sosyal Bilimlerde Bilimsel Bir Araştırmada Bölümler (Örnek)
- Tartışma ve Araştırma Soruları
- Değerlendirme Soruları
- Yararlanılan ve Yararlanılabilecek Kaynaklar

YARARLANILAN VE YARARLANILABİLECEK KAYNAKLAR

Balcı, A. (1995). *Sosyal bilimlerde araştırma.* Ankara: TDFO Bilgisayar-Yayıncılık San. Tic. Ltd. Şt.

Demir, Ö. (1992). *Bilim felsefesi.* İstanbul: Ağaç.

Feyerabend, P. (1991). *Yönteme hayır.* (Çev. A. İnam). İstanbul: Ara .

Feyerabend, P. (1991). Özgür *bir toplumda bilim* (ÇeV. A. Kardam). İstanbul: Ayrıntı.

Freenkel, J.R. ve Wallen, N. E. (2006). *How to design and evaluate research in education.* San Francisco: Mc Graw Hill.

Göka, E. ve Diğ. (1998). *Önce söz vardı.* İstanbul: Vadi.

Kaptan, S.(1995). *Bilimsel araştırma ve istatistik teknikleri.* Ankara: Tekışık Web Ofset.

Karasar, N.(1995). *Bilimsel araştırma yöntemi.* Ankara: 3 A Araştırma Eğitim Danışmanlık Ltd.

Karasar, N.(1995). *Araştırmalarda rapor hazırlama.* Ankara: 3 A Araştırma Eğitim Danışmanlık Ltd.

Köklü, N. ve Ş. Büyüköztürk (2000). *Sosyal bilimler için istatistiğe giriş.* Ankara: PegemA.

Seyidoğlu, H. (1995). *Bilimsel araştırma ve yazma el kitabı,* İstanbul: Güzem. Şimşek, H. (1997). *Paradigmalar savaşı*-Kaostaki Türkiye. İstanbul: Sistem.

Şişman, M. (1998). Eğitim yönetiminde kuram ve araştırmada alternatif paradigma ve yaklaşımlar, *Eğitim Yönetimi*, Güz, s. 395-422.

Türkdoğan, O. (2000). *Bilimsel araştırma metodolojisi*, İstanbul: Timaş.

Yıldırım, A. ve H. Şimşek (2000). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri.* Ankara: Seçkin.

13. BÖLÜM

TÜRKİYE EĞİTİM SİSTEMİNİN YAPISI

Öğrenme Amaçları

Bu bölüm sonunda;

- Türkiye eğitim sisteminin yapısını ana çizgileriyle tanıyacak,
- Türkiye'de okul kademelerini ve okul türlerini tanıyacak,
- eğitim sistemiyle ilgili sorunların farkında olacak,
- eğitim sistemiyle ilgili sorunları çözmeye dönük öneriler geliştirebileceksiniz.

Bölümün İçindekiler

- Türkiye Eğitim Sisteminin Yapısı
- MEB Merkez Teşkilatı
- Bakan
- Bakan Yardımcılığı
- Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı
- Bakanlık Müşavirliği
- Teftiş Kurulu Başkanlığı
- Genel Müdürlükler
- Bağımsız Daire Başkanlıkları
- Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği
- Özel Kalem Müdürlüğü
- MEB Taşra Örgütü
- MEB İl Örgütü
- MEB İlçe Örgütü

- MEB Yurt Dışı Örgütü
- Örgün Eğitim
- Türkiye Eğitim Sisteminde Okul Yapısı
- Türk Eğitim Sisteminde Örgün Eğitim Kademeleri
- Temel Eğitim
- Okulöncesi Eğitim
- İlkokul
- Ortaokul
- Ortaöğretim
- Genel Ortaöğretim
- Mesleki ve Teknik Ortaöğretim
- Özel Eğitim
- Özel Eğitime Muhtaç Bireyler
- Özel Eğitimin Gelişimi
- Özel Eğitim Kurumları
- Yükseköğretim
- Yükseköğretimin Gelişimi
- Yükseköğretimin Amaçları
- Yükseköğretim Kurumları
- Yaygın Eğitim
- Yaygın Eğitimin Gelişimi
- Türkiye'de Yaygın Eğitimin Gelişimi
- Yaygın Eğitimin Amaçları ve İşlevleri
- Yaygın Eğitim Veren Kurumlar
- Tartışma ve Araştırma Soruları
- Değerlendirme Soruları
- Yararlanılan ve Yararlanılabilecek Kaynaklar

YARARLANILAN VE YARARLANILABİLECEK KAYNAKLAR

Başaran, İ. E. (1994). *Türkiye eğitim sistemi*. Ankara. Başaran, İ. E. (1998). *Eğitim yönetimi.* Ankara.

Bursalıoğlu, Z. (1991). *Okul yönetiminde yeni yapı ve davranış*. Ankara: Pegem,

Bursalıoğlu, Z. (1997). *Eğitim yönetiminde teori ve uygulama*. Ankara: Pegem.

Çetin, K. ve Gülseren, H. Ö. (2003). Cumhuriyet dönemi eğitim stratejileri. *Millî Eğitim*, S. 160.

DPT. (1995). *Yedinci beş yıllık kalkınma planı (1996-2000*). Ankara: DPT Yayın ve Temsil Dairesi Başkanlığı.

DPT. (2001). *Sekizinci beş yıllık kalkınma planı (2001-2005*). Ankara: DPT.

MEB. (1999). *2000 yılında millî eğitim*. Ankara: MEB APK Kurulu Başkanlığı Yayınları.

MEB. (2001). *2002 yılı başında eğitim***.** Ankara: MEB. APK Kurulu Başkanlığı Yayınları.

MEB. (1998). *Cumhuriyet'in 75. yılında gelişme ve hedefler: Millî Eğitim*. Ankara: Millî Eğitim Basımevi.

MEB**.** (2000). *Millî eğitimle ilgili mevzuat***.** (1, 2, 3) İstanbul: Millî Eğitim Basımevi. MEB. (2009). *Millî eğitim istatistikleri,* Ankara, MEB Yayınları.

MEB. (2014). Milli eğitim istatistikleri örgün eğitim 2013/'14. Ankara: MEB Yayınları.

MEB. (2015). Milli eğitim istatistikleri örgün eğitim 2014/'15. Ankara: MEB Yayınları.

MEB. (2016). Milli eğitim istatistikleri örgün eğitim 2015/'16. Ankara: MEB Yayınları.

MEB. (2017). Milli eğitim istatistikleri örgün eğitim 2016/'17. Ankara: MEB Yayınları.

Kaya, Y. K. (1986). *Eğitim yönetimi: Kuram ve Türkiye'deki uygulama*. Ankara: Bilim Yayınları.

Kaya, Y. K. (1984). *İnsan yetiştirme düzenimiz.* Ankara: Hacettepe Üniversitesi. Resmi Gazete (2011). MEB Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (652 S. KHK.)

SHÇEK**.** (1999). *Birleşmiş milletler çocuk haklarına dair sözleşme*-Ulusal İlk Rapor-, Ankara.

Şişman, M. (2002). *Öğretim liderliği*. Ankara: Pegema Yayınları. Şişman. M. (2003). *Öğretmenliğe giriş.* Ankara: Pegema.

Şişman, M. ve Turan S. (2001). *Eğitimde toplam kalite yönetimi.* Ankara: Pegem A.

Taymaz. H. (1995). *Okul yönetimi.* Ankara: Saypa.

Türk Eğitim Sen (1999). *Türk millî eğitimi*. Ankara: Ocak.

Türkiye İş Bankası (1999). *75. yılda eğitim (Ed. F. Gök)***.** İstanbul: Tarih Vakfı Yayınları.

UNICEF**.** (1998). (United Nations Children's Fund). *Çocuk haklarına dair sözleşme*-Uygulama Elkitabı. Ankara: Ajans–Türk Basın ve Basım A.Ş.

YÖK (2018). 2017-2018 Öğretim Yılı Yükseköğretim İstatistikleri

14. BÖLÜM

EĞİTİMDE YENİ YÖNELİMLER

Öğrenme Amaçları

Bu bölüm sonunda;

- bilim ve eğitim alanında gelişen yeni görüşleri kavrayacak,
- eğitim alanında gelişen eski ve yeni değerleri tanıyacak,
- eğitim ve öğrenmeyle ilgili bazı yeni yaklaşımları bilecek,
- küreselleşmenin eğitim üzerindeki etkilerini kavrayacak,
- bilgi toplumunun özelliklerini çözümleyebileceksiniz.

Bölümün İçindekiler

- Yirmi Birinci Yüzyılda İnsan ve Toplum
- Bilim Anlayışındaki Değişmeler ve Eğitim
- Eğitimde Yeni Değerler
- Eğitim ve Öğrenmede Yapılandırmacılık
- Öğrenmeyle İlgili Yeni Yaklaşımlar
- Çoklu Zekâ Kuramı
- Eleştirel ve Yaratıcı Düşünme
- Küreselleşme ve Eğitim
- Bilgi Toplumunda Eğitim
- Eğitim ve Hayat Boyu Öğrenme
- Sanayi Toplumu ve Bilgi Toplumu Eğitimi
- Türkiye Eğitim Sistemi Yönünden Sonuçlar
- Modern Eğitim ve Okula İlişkin Bazı Eleştiriler
- Tartışma ve Araştırma Soruları
- Değerlendirme Soruları
- Yararlanılan ve Yararlanılabilecek Kaynaklar

YARARLANILAN VE YARARLANILABİLECEK KAYNAKLAR

Acat M. B. (2006). *Hayat boyu öğrenme anlayışı içinde yeterliliğe dayalı okul modeli", Eğitimde Yeni Paradigma Arayışları,* Ankara: Eğitim-Bir-Sen.

Avcı, N. ve Diğ. (1993). *Enformasyon toplumu ve eğitim sistemlerine etkileri.* Ankara: MEB.

Castells, M. (2005). *Ağ toplumunun yükselişi.* İstanbul: Bilgi Üniversitesi Yayınevi.

Doğu Batı Dergisi. (2002).*Küreselleşme özel sayısı,* Yıl 5, S. 18.

DPT (2000). *Sekizinci beş yıllık kalkınma planı* (2001-2005). Ankara: Başbakanlık Matbaası.

DPT (2006). *Dokuzuncu kalkınma planı* (2007-2013). Ankara: Başbakanlık Matbaası.

Eğitim Araştırmaları Dergisi. (2002). *Küreselleşme ve eğitim özel sayısı*. S. 6.

Enslin, P. (2006). Democracy, Social Justice and Education: Feminist Strategies in a Globalising World. *Educational philosophy and theory*, 38 (1), 57-67.

Gewirtz, S. (2006). Towards a Contextualized Analysis of Social Justice in Education. *Educational philosophy and theory*.38, (1), 69-81.

Giddens, A. (1994). *Modernliğin sonuçları* (Çev: E. Kuşdil). İstanbul: Ayrıntı.

IDEC (2006). *14th Annual International Democratic Education Conference*, July, 10-16, Sydney.

Lyotard, F. (1992). *Postmodern durum* (Çev: A. Çiğdem). Ankara. Vadi.

Marginson, S. (2006). Engaging Democratic Education in the Neoliberal Age. *Educational Theory,* 56, (2).

Özden, Y. (1999). *Eğitimde yeni değerler.* Ankara: Pegem A.

SIDA (2005). Education, Democracy and Human Rights. Department for Democracy and Social Development.

Şişman, M. (2010). *Eğitim bilimine giriş.* Ankara: Pegem A.

Yeni Türkiye Dergisi. (1998). *21. yüzyıl özel sayısı I.* Ocak -Şubat, Yıl 4, Sayı 19.

Yeni Türkiye Dergisi. (1998). *21. yüzyıl özel sayısı II.* Mart-Nisan, Yıl 4, Sayı 20.